

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1411

av **Finn Bengtsson (M)**

Republiken Kinas (Taiwan) möjligheter att agera i FN

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering inom EU och FN bör verka för att Republiken Kina (Taiwan) ska kunna delta i och bidra till FN:s underorganisationer och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Republiken Kina (Taiwan) är en fullt fungerande demokrati med långt över 20 miljoner invånare. Landet är också en stabil ekonomi med ett omfattande välstånd. Republiken Kina (Taiwan) är även en stor aktör på världshandelsmarknaden och är en världsledande tillverkare av bland annat högteknologiska varor.

Den demokratiska republiken har i dag fullvärdiga diplomatiska förbindelser med över 20 stater. Länder som USA har högt utvecklade inofficiella diplomatiska förbindelser med Republiken Kina (Taiwan). Republiken Kina (Taiwan) har också egna inofficiella diplomatiska kontakter i en rad länder, ofta under beteckningen Taipei Mission, bland annat i Sverige. Det finns en egen utrikespolitik, ett eget nationellt försvar och alla politiska och ekonomiska avtal förhandlas med den demokratiskt valda regeringen i huvudstaden Taipei. Utifrån detta och utifrån Republiken Kinas (Taiwan) ekonomiska ställning är Republiken Kina (Taiwan) en betydande aktör i såväl handel som diplomati.

Trots sin framträdande roll är Republiken Kina (Taiwan) utestängt från många världsorganisationer. Sedan år 1993 har Republiken Kina (Taiwan) till exempel ansökt om ett deltagande i Förenta Nationerna (FN) och dess fackorgan varje år men utan framgång. Ansökningarna begränsas numera endast till ett fåtal av FN:s fackorgan. Republiken Kina (Taiwan) är särskilt angelägen om ett deltagande i Internationella civila luftfartsorganisationen, ICAO (International Civil Aviation Organization) och klimatkonventionen, UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change).

UNFCCC

Klimatförändringar påverkar alla länder och måste hanteras genom partnerskap över nationsgränserna. Republiken Kina (Taiwan) är på grund av sin topografi särskilt känsligt för svåra väderförhållanden och extremt regn. Detta blev uppenbart även i slutet av denna sommar 2016, då en av de värsta tyfonerna detta år svepte över Republiken Kina (Taiwan) med stor förödelse och mänskligt lidande till följd.

För att delta i de globala ansträngningarna för att bekämpa klimatförändringar har Republiken Kina (Taiwan) ansökt om ett så kallat ”meningsfullt deltagande” i UNFCCC. Republiken Kinas (Taiwan) miljöskyddsmyndighet (Environmental Protection Agency, EPA) vill på goda grunder delta i UNFCCC som officiell observatör, baserat på deltagandemodellen i Världshälsoförsamlingen (World Health Assembly, WHA). Men dessvärre är Republiken Kina (Taiwan) fortfarande utestängt från UNFCCC.

Republiken Kinas (Taiwan) ansökan om ett så kallat ”meningsfullt deltagande” i UNFCCC, vilket inte innebär ett fullvärdigt medlemskap, har ständigt mötts med avslag. Detta trots att ett deltagande har välkomnats av många betydande instanser och nationer, däribland USA, Nya Zeeland, Japan samt Europaparlamentet.

ICAO

Republiken Kina (Taiwan) är också ett viktigt nav för flygtrafiken i östra Asien. Taipeis flyginformation (Taipei Flight Information Region, FIR) tillhandahåller årligen service till över 1,3 miljoner flyg och 40 miljoner passagerare. Taipei har flyglänkar till cirka 120 städer i världen genom över 180 passagerarrutter och 90 lastrutter. Varje vecka går det mer än 150 reguljärflyg till och från Europa, varav cirka 400 stycken till och från USA, 660 stycken till och från Japan, samt fler än 1 200 stycken över Taiwansundet.

För att bidra till att säkerställa civil flygsäkerhet har Republiken Kina (Taiwan) sökt ett aktivt deltagande i FN:s underorgan Internationella civila luftfartsorganisationen (International Civil Aviation Organization, ICAO) sedan 2009, men ännu har inget hänt.

Republiken Kina (Taiwan) blev inbjudet att som gäst delta i ICAO-församlingen (oktober 2013). I samband med exempelvis deltagandet 2013 utfärdade EU:s höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik då ett uttalande som välkomnade inbjudan till Republiken Kina (Taiwan) samt uttryckte förståelse för Republiken Kinas (Taiwan) ”praktiska deltagande i de multilaterala organisationer där dess närvaro är viktig för europeiska och globala intressen”. Sedan dess har dock inget hänt.

Att delta i ICAO:s församling på permanent bas mot denna bakgrund är viktigt för Republiken Kina (Taiwan). Men för att bättre kunna bidra till regional och global flygsäkerhet är det fortfarande avgörande att Republiken Kina (Taiwan) då bjuds in att som officiell observatör regelbundet delta i ICAO.

Motivering

Före 1971 var Republiken Kina (Taiwan) representerat i FN, men genom att Folkrepubliken Kina fick en plats i FN har Republiken Kinas (Taiwan) representation och inflytande i FN och dess underorganisationer under beteckningen Republiken Kina (Taiwan) blockerats tämligen effektivt av Folkrepubliken Kina.

Att Republiken Kina (Taiwan) inte fullt ut kan delta på lika villkor i FN:s underorganisationer och relaterade mekanismer är problematiskt. Detta då samarbete mellan världssamfundets medlemmar krävs för att med kraft kunna arbeta med gränsöverskridande frågor såsom konflikthantering, fredsbyggande, handel, katastrofinsatser, klimatförändringar, pandemier, organiserad brottslighet, internationell terrorism med mera.

Detta bör ligga till grund för Sveriges utrikespolitiska linje och vi bör i internationella sammanhang arbeta för att det även skall vara EU:s gemensamma målsättning. Därför bör Sveriges regering i EU och FN verka för att Republiken Kina (Taiwan) ska kunna delta i och bidra till FN:s underorganisationer och relaterade mekanismer, särskilt UNFCCC och ICAO.

Detta är särskilt angeläget sedan den svenska regeringen erkänt Staten Palestina, som inte ens är bildad, medan man förringar behovet för Republiken Kina (Taiwan) med dess historia att föregå ett erkännande från Sverige på ovan nämnda grunder.

Jag anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att agera för Republiken Kinas (Taiwan) möjligheter att bidra i världssamfundet, och definitivt prioritera detta framför att erkänna en nation som ännu inte finns.

Finn Bengtsson (M)